

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **J.N.**

skazanej za przestępstwa z art. 79 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 27 kwietnia 2026 r.

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego skierowanej na niekorzyść oskarżonej od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 2 października 2025 r., sygn. V K 668/25,

uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę oskarżonej przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi do ponownego rozpoznania.

Tomasz Artymiuk Marek Pietruszyński Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi, wyrokiem z dnia 27 lutego 2025 r., sygn. VI K 47/24, warunkowo umorzył postępowanie karne toczące się wobec oskarżonej J.N. o czyny z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalając okres próby na jeden rok, orzekając nadto świadczenie pieniężne w kwocie 2500 zł na rzecz Funduszy Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 12 czerwca 2025 r., sygn. IV Ko 975/25 przedmiotowe postępowanie zostało podjęte wobec nieuiszczenia przez oskarżoną świadczenia pieniężnego.

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, wyrokiem nakazowym z dnia 2 października 2025 r., sygn. V K 668/25, przyjmując, że okoliczności czynów i wina oskarżonej nie budzą wątpliwości, na podstawie art. 500 § 1 i § 3 k.p.k. uznał oskarżoną za winną popełnienia wszystkich zarzuconych jej czynów zakwalifikowanych z art. 79 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i za to wymierzył jej, na podstawie wskazanego przepisu, za każdy z czynów karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł, po czym orzekł karę łączną grzywny w wysokości 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł.

Zmiana kwalifikacji prawnej czynów oskarżonej została dokonana w zgodzie z treścią ustawy z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1863) i nie jest przedmiotem kasacji.

Wyrok uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Od tego wyroku kasację na niekorzyść oskarżonej wniósł Prokurator Generalny. Skarżący zarzucił rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie art. 502 § 1 k.p.k. polegające na tym, że po wymierzeniu oskarżonej wyrokiem nakazowym za pięć przypisanych jej czynów z art. 79 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 29 września 1994 r. kar jednostkowych, w postaci grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł, Sąd wymierzył karę łączną grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł, podczas gdy zgodnie z treścią przepisu art. 502 § 1

k.p.k. górna granica możliwej do wymierzenia na mocy wyroku nakazowego kary grzywny może wynosić maksymalnie 200 stawek dziennych.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku nakazowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacji okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Słusznie podniesiono w kasacji, odwołując się do wskazanego w niej do orzecznictwa Sądu Najwyższego, że zakres przedmiotowy postępowania nakazowego jest węższy od zakresu postępowania zwyczajnego w tym sensie, iż zgodnie z treścią art. 502 § 1 k.p.k. wyrokiem w tym postępowaniu można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 zł. Przepis ten określa zarówno rodzaj kary jakie można orzec w postępowaniu nakazowym, jak też wysokość kar grzywny, przy czym górny limit grzywny odnosi się zarówno do kar jednostkowych, jak i kary łącznej wymierzonej wyrokiem nakazowym. Niezastosowanie się do wskazanego ograniczenia, co do wysokości grzywny w postępowaniu nakazowym i skazanie oskarżonego na tę karę w wyższej liczbie stawek dziennych, stanowi rażące naruszenie przepisu art. 502 § 1 k.p.k.

Zatem bezsporne jest, że Sąd Rejonowy, wymierzając karę łączną grzywny w wysokości 250 stawek dziennych, rażąco naruszył wskazany przepis, a uchybienie to miało istotny wpływ na treść wyroku, gdyż oskarżona poniosła odpowiedzialność inną niż przewidziana w ustawie.

Z tych względów należało uchylić zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi do ponownego rozpoznania. Sąd będzie obowiązany przy tym rozstrzygnąć, czy procedować po raz kolejny w postępowaniu nakazowym, z koniecznością respektowania art. 502 § 1 k.p.k., czy też orzekać w postępowaniu zwyczajnym, co z kolei – wobec wywiedzenia kasacji na niekorzyść – będzie uprawniało Sąd do orzeczenia kary grzywny także w wysokości powyżej granicy wyznaczonej treścią art. 502 § 1 k.p.k.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.

Tomasz Artymiuk Marek Pietruszyński Barbara Skoczowska

[WB]

[a.ł]